

BREDASCHE

Zondag

COURANT.

den 1 Augustus

De prijs der Courant is, door het gehele Koninkrijk, franco per post, in 't jaar f 9:00, half jaar f 4:50, quartal f 2:25.

Alle Inzendingen van Brieven, Advertentien, enz., geschieden aan de uitgevers dezer, welke maatschappij men verzoekt op 't Zegel te stellen.

Breda, — 1sten Augustus

GEVOLGEN DER ORDONNANCIEN

van den 25sten Julij.

OPSTAND IN PARIJS.

Maandag morgen waren die ordonnancien nog niet verder ter dege bekend, dan bij de verlichte volksklassen der hoofdstad; alles was nog in schijnbare rust. — Dingsdag den 27sten, begon de aangeplakte ordonnancie van den heer Mangin tegen de koffijhuis- en leeskabinet-houders (zie dezelve in ons nummer van gisteren) de verontwaardiging van de geheele bewaking van Parijs gaande te maken. Men vreesde voor den avond (gelijk wij, in ons nummer van gisteren, mede gezegd hebben). In den namiddag begonnen zich ontzettende verschijnselen te vertoonen. Hier en daar schoofde het volk te zamen. De gewapende magt begon zich in de straten te vertoonen. Daar alle de werkbazen hunne werklieden hadden afgedankt, verzamelden deze zich op de markten en in de voorsteden. Sommige waren reeds behoorlijk gewapend, anderen hadden stakken en steenen; de meesten riepen: *Leve het Charter!* anderen, maar in gering aantal, *Leve de Koning!* Deze hadden witte heusdoeken aan hunne kanten. De onderscheidentroepen geraakten op onderscheiden plaatsen handgemeen, menig eer moest in het stof bijten. Kort daarna tufften de gendarmen en eenige troepen der koninklijke garde de volksverzamelingen aan; de kolonel van het vijfde regiment van linie, last bekomen hebbende, om op het volk te varen, verbrak zijnen degen en weigende te gehoorzamen.

Toen stelde het van alle kanten aangestaste volk geene palen meer aan dezelfs woede. Het verspreide zich in de volkrijke wijken, verbrak de lantaarnen en sloeg de winkels der wapen-smits en der kruideniers open, om zich van wapenen en van buskruid te voorzien; de partiele gevechten met de troepen duurden in het duister voort; eenige regimenten schenen echter bedrijveloos; er stroomde naktarmen veel bloed.

Op den 28sten hield het vechten in de straten en op de pleinen aan. Het volk had de straten met de huur-waagen (*fiacres en omnibus*) gebarricadeerd, achter welke het op de troepen vuurde. Een kolonel der kurassiers werd van het paard geschoten; een kolonel der hussars door het volk gevangen genomen, doch in het leyen gespaard. Een kolonel van een regiment infanterie werd, op het oogenblik, dat hij vuur op het volk wilde kommanderen, door een der kapiteins van het regiment, met een pistoolschot ter neder geveld.

Intusschen reorganiseerde zich de, onder het ministerie van den heer de Falloux, ontbonden nationale garde, waarvan de kaders nog

Uit de departementen zijn nog geene tijdingen, maar zeker is het, dat de schok daar niet minder hevig zal zijn. Vooral Rouaan was zeer te duchten. Aldaar bestaan tachtig duizend zeer misnoegde ambachtlieden in eenen ring van omtrent drie uren. Men zegt, dat zekere heer *de Murat*, oud-prefekt van het departement du Nord, in de ommestrecken aldaar opgehangen zou zijn; waarom, wordt niet gemeld.

Een van Rijssel gekomen reiziger verhaald, dat de heeren *Rouyer-Collard* en *Benjamin Constant*, die getracht hadden, om de volksverhitting te doen bedaren, zich deswegens aan de spits van eene troep volks bevonden hebbende, door de gendarmen dood geschoten zouden zijn. Dit berigt verdient echter nog alleziens bevestiging.

De koninklijke garde, met de gunst des konings overladen, vuurt gewillig op het volk. De regementen van linie blijven over het algemeen, volgens dienstelken reiziger, daarin weigerachtig. Hij (reiziger) was, op den 29sten, van Parijs vertrokken en toen was het musket- en kanon-vuur nog ten volen aan den gang.

De ministers hebben zich verborgen. Wat van den koning was geworden, wist men niet. Sommige wilden, dat hij zich te Saint-Cloud geborgen zou hebben, anderen, dat hij naar Compiègne gevlucht was. Men wist niet of de dauphine (de hertogin van Angoulême), die in het Bourbonnische reisde, en geene groote volksgunst geniet, zich bij haren schoonvader bevindt. Men wil ook zeggen, dat het volk den prefekt van politie Mangin uit zijn kereda gehaald en in het water geworpen heeft; hij zou echter door schippers-gezellen gered zijn.

Den 28sten wapperde de driekleurige vlag van den toren der kerk Notre-Dame.

Naar alle kanten zijn renboden afgezonden, om de laatst verkozene afgevaardigden, op hunne posten, thans wezenlijke posten van eer, te roepen.

Op den weg van Parijs naar Rijssel warden de reizigers door de boeren aangerand, welke hen noodzaken te roepen: *Leve het Charter! Leve de Vrijheid! Weg met Karel X!*

Sedert vier dagen heeft de fransche ambassade te Brussel geene reglementaire depêches uit Parijs ontvagen. Ook zegt men, dat het hotel der posten en de telegraaf door het volk bezet werden gehouden, ten einde het ministerie te beletten, om bevelen naar de departementen af te zenden.

Van Bonn wordt gemeld, dat er aanzienlijke legerkorpsen op de oevers van den Rijn, in de ommestrecken van Keulen, verzameld zijn. Dit dan het oogmerk van de door den Koning van Pruis-

men, Oogenblikkelijk, en als van zelf, hebben de fabrieken heden van de fabrieken aldaar, ten getalle van 10,000, onder den kreet van: *leve het Charter! Weg met de ordonnancie van den 25sten Julij!* naar de groote markt, doorliepen naderhand bij hoopen de stad, sloegen de glazen in en dreigden de deuren open te loopen der fabrieken, waar men de werklieden niet wilde uitlaten. Zij hadden, tot standaarden, papieren aan lange stakken gebonden, op welke de woorden: *het Charter of de 25 Julij* te lezen stonden. Een regiment Kurassiers, geticht hebbende, deze volksmenigte uit een te drijven, werd de kolonel met steen gesmeten, om dat hij gezegd zou hebben, dat hij, met zijn dapper regiment, binnen weinige oogenblikken, al dat kanaille van Rijsel wel zou uit een drijven. De 22ste en 62ste regimenten van linie aangerukt zijnde, schenen zich met het volk te verdragen, hetwelk schreeuwde: *Weg met de Kurassiers! Leve de linie-troepen!* Ook was er, dank zij deze goede gezindheid tusschen de troepen en de ingezetenen, tot dus verre (dat is op den 30sten) te Rijsel geen bloed gestort.

BIJZONDERHEDEN.

Op den middag van den 28sten, liep het volk het aan de beurs van Parijs opgerigte standbeeld van Lodewijk XVIII bekroonen, roepende: *Leve het Charter! Leve de vrijheid der Drukkers! Weg met de Polignat!*

Men zegt, dat de maire en de onder-prefekt van en te Saint-Quentin (een dorp nabij Parijs) door het verhitte volk afgezet zijn.

Daar was, op den 30sten, niet eene diligence van Parijs te Brussel aangekomen. Die van Valenciennes was, na lang gewacht te hebben, ledig vertrokken. Te Brussel waren, in de vorige dagen, eene menigte Engelschen met overtuiging aangekomen en de toestroom van vreemdelingen aldaar is in dit oogenblik zoo groot, dat de koning van Wurtemberg, die den 30sten aldaar is aangekomen, ter naauwernood logement heeft kunnen vinden.

In Parijs was, op den 28sten, in den namiddag, een order-woord in omloop, waarbij alle de jonge lieden van de scholen en alle kantoorbedienden opgeroepen werden, om zich in de vlakte van Mont-Rouge te vereenigen, alwaar hun wapenen zouden worden uitgereikt. Dit order-woord werd aangekondigd, dat de geheele bevolking van Roubaix tot onderstand van het provisioneel gouvernement in aantogt was.

De Gendarmes in Parijs werden als wilde dieren behandeld; de oude presidenten der revolutie sloten op hen uit vensters en van dakken en instampten hen dood. Van boven uit de huizen werpt men kokend water en zelfs flesschen met sterk water op hen, waar door mannen en paarden deerlijk gebrand werden.

Op de Boulevards waren hier en daar driekleurige vlaggen geplant en men hoorde er nu en dan den kreet van *Leve Napoleon!* daar waren zelfs rode mutsen gezien.

Een der eerste zinnen der nationale gardien van het provisioneel gouvernement is geweest, de bank van Frankrijk, waarin meer dan 200 millioenen francs in specie liggen, tegen allen aanval te beveiligen.

De minister van Binnenlandsche-zaken, dezes Koninkrijks, de heer de La Coste, die zich sedert tien dagen in Brussel bevond, is, ten gevolge der onrustbarende roepingen van Frankrijk, op den 28sten tusschen den 30sten en 31sten Julij, plotseling naar te Grave terug vertrokken.

De geheele bevolking van Mons, en de inwoners der buidesteden van die stad, begeven zich in menigte den weg naar Valenciennes op. Op de grenzen trekt een Kordon troepen bijeen.

Het Parijsche volk heeft overal de koninklijke wapens afgehaald of uitgewischt, zoo als bij de notarissen en van voor de winkels, die zich koninklijke winkels of Reveranciers van het hof noemen.

ADVERTENTIE.

By de **GEERDEERS VAN CLEEF**, in Gravenhage en te Amsterdam, is gedrukt en te bekomen: **I. De KUNST VAN HET HOEFBESLAG**,

of handleiding om zoo wel de gezonde als gebrekkige hoven der Paarden op eene doelmatige wijs te behandelen en te beslaan; door **DIETRICHS**, opper-veerts te Berlijn, in klein octavo, à f. 2.

Het **HOEFBESLAG ZONDER DWANG**, eene verhandeling over de wijs, om gevoelige, kwaadaardige en geheel bedorvene Paarden, welke tot dus ver alleen door aanwending van dwangmiddelen konden worden beslagen, binnen eenen uurs tijds, zoo ver te brengen, dat zij zulks goedwillig laten doen, in kleine verspreiding, te bekomen, alleggen; door **CONSTANTIN BARRÉ** en **KEATTE** in klein octavo, à f. 1, 80.

Beide deze werkjes, van de noodige platen voorzien, zijn vertaald door **A. W. A. HART**, veerts der eerste klasse, met eene voorrede van **Dr. A. NUMAN**, directeur en hoogleeraar aan 's Rijks veertscholen, te Utrecht.

* De Boekhandelaars **D. DUMORTIER & ZON** te Leiden zullen eerlang uitgeven: de *Volledige Aanteekeningen* der 40. Bijbelvertaling van den Hoogleeraar **J. H. VAN DER PAALM**, in hetzelfde formaat, en met dezelfde Letter, als dezelve 89. Bijbelvertaling. Het bericht hiervan is aan de voornaamste Boekhandelaars verzonden. De Intekening zal met *St. Augustus* aanstaande gealoten worden.

* **STEENBERGEN VAN GOOR**, te Leiden, heeft heden alom verzonden: **I. MIJNE LOTGEVALLEN EN REIZEN IN DE BARBARIJSCHE GOESTATEN, ALGIERS**, enz., uit het Italiaansch van den Ridder **P. PANANTI**, in 2 deelen, à f. 5, 80; een allegaerboek voor de kennis van *Algiers* en de *Algerijnen*. **II. HUGO DE GROOT, UIT ZIJNE LOTGEVALLEN EN SCRIFTEN BEOORDEELD**, door **H. LUDEN**, Hoogleeraar in de Geschiedenis te Groningen, in een deel, à f. 3, 00. In eenen echt liberalen geest geschreven, hoedanig wij nog geen loek over onzen beroemden landgenoot hadden. **III. DE KATAKOMBEN (Onderaardsche Grafgemelnen) van Napels, eene geschiedenis uit onze dagen**, door **F. JAKOBS**, id een deel, à f. 1, 80. **JAKOBS** schriften zijn bij ons voordeelig genoeg bekend.

Door **F. L. THOMPSON**, Boekhandelaar te Rotterdam, is uitgegeven en tevens bij **BROESE & COMP** te Breda en verder alom verkrijgbaar gesteld:

I. DE MARTELAAREN OF DE ZEGEPRAALDER CHRISTELIJKE GODSDIENST, door **F. A. DE CHATEAUBRIAND**, in het fransch door **M. A. VAN STEEN WILHELM**, K. Pastoor van *Zoetermeer en Zegwaard*, drie deelen in 80. met heerlijk gegraveerde platen en vignettes, voor den geringen prijs van f. 7, 50.

II. Brieven uit alle eeuwen der Christelijke Tydrekening, 1ste Bundel (bij intekening) f. 1, 80. De 2de Bundel van dit belangrijk werk is ter perse en zal zeer spoedig volgen.

Voor vast werk worden gevraagd eenige **POTTEBAKERSKNECHTEN**, bij **M. A. SKORSTEN**, te Breda; de dagelden zullen gerekend worden naar hante behuizenheden; de vier eerst aangekomenen zullen de eerste woning voor hante huishouding krijgen.

Bij **BROESE & COMP**, te Breda, is te bekomen: **I. M. A. K. voor het KONINKRIJK DER NEDERLANDEN**, eerste jaar 1830. Verrijkt met het Portret van **K. H. Prins Frederik der Nederlanden**, f. 1, 20. Bij boezemmerden komt tevens van de pers en staat alom verzonden te worden:

I. BELGIE MEVEN en VRUGHTEN, gepubliceerd door grooten Van der Geschiedenis en aangeboden aan alle beminnars van Wijsheid, Danc en Godsdienst; naar de zesde of laatste Engelsehe Uitgave vrij gevolgd, door **W. GODE**, f. 2, 40.

II. Magazijn voor Volwassene Meisjes van Mevrouw LE PRINCE DE BEAUMONT, omgewerkt door **A. B. VAN MEERTEN**, geb. *Schipperdaer*. Eerste deel, in Carton, f. 1, 65.